

บทคัดย่อ

การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ก่อให้เกิดความยากลำบากในการจัดเก็บภาษีไม่ว่าจะเป็นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีศุลกากร ปัญหาดังกล่าวเกิดจากข้อจำกัดในการระบุตัวบุคคลและสถานที่ที่เกี่ยวข้อง การระบุธุรกรรมที่ต้องเสียภาษี การลดตัวกลางที่เคยมีส่วนช่วยเหลือในการจัดเก็บภาษี และความยากลำบากในการตรวจสอบ การจัดเก็บภาษีต่าง ๆ จะยากลำบากเป็นพิเศษในการค้า “สินค้าที่จับต้องไม่ได้” (intangible goods) ต่าง ๆ เช่น ซอฟต์แวร์ ภาพยนตร์ เพลง ข้อมูลตลอดจนการค้าบริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลกระทบจากการยกเว้นการการจัดเก็บภาษีศุลกากรต่อ “สินค้าที่จับต้องไม่ได้” ตามข้อเสนอของสหรัฐอเมริกาในองค์การการค้าโลก โดยประมาณการรายได้ที่รัฐบาลไทยอาจสูญเสียพบว่าอยู่ในระดับที่ไม่สูงนักคือประมาณร้อยละ 0.03-0.44 ของรายได้จากการจัดเก็บภาษีศุลกากรทั้งหมด ผลกระทบของนโยบายดังกล่าวจึงมีไม่มากนัก อย่างไรก็ตามในอนาคตปัญหาในการสูญเสียรายได้ของรัฐอาจเกิดจากการไม่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้และภาษีบริโภค ผู้วิจัยเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจับตามองพัฒนาการของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์อย่างใกล้ชิด และเสนอให้รัฐบาลหารายได้เพิ่มเติมจากการปรับปรุงนโยบายส่งเสริมการลงทุน การชักจูงให้ธุรกิจนอกกระบวนเข้าสู่ระบบมากขึ้น และดำเนินการปราบปรามการหนีภาษีต่างๆ

Abstract

The spread of E-Commerce will pose serious problems for income tax, consumption tax and tariff collection. This is due to the difficulties in identifying the parties involved in the transaction, the tax jurisdiction and the content of the transaction itself. Disintermediation and monitoring costs also impose a greater burden on revenue authorities. Transactions that are most problematic in terms of tax collection are those that involve trade in intangible goods, i.e., software, music, movie and online services.

In this report, we assess the impact of exempting tariffs on digital goods delivered online, as proposed in a WTO meeting, on government revenue collection. We found that tariffs collected from these goods -- i.e., imported books, CD-ROMs, diskettes, video tapes and movie films -- constitute only 0.03 per cent of the total government revenue in 1998. Thus, tariffs exemption seems to have a negligible impact on government revenue. For income and consumption taxes collected from trade in digital goods, however, the potential loss is significantly greater. To compensate for the forgone revenue, the government would need to widen the tax base by being more frugal in handing out tax privileges for the promotion of investment, cracking down on tax evasion and making the informal sector taxable.